

Poikel Vindkraft Ab/Oy
Kägelviksvägen 2–4, Esbo
PB 100, 00048 FORTUM

Poikel vindkraftsprojekt, Korsnäs

Motiverad slutsats

Den motiverade slutsatsen är kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser. Slutsatsen grundar sig på bedömningsbeskrivningen, åsikterna och utlåtandena om den samt kontaktmyndighetens egen granskning. Den motiverade slutsatsen grundar sig på lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017, senare MKB-lagen) 23 §.

Tillstånds- och tillsynsverket har fungerat som kontaktmyndighet för miljökonsekvensbedömningen.

1 Uppgifter om projektet

1.1 Basuppgifter om projektet

Poikel vindkraftsprojekt, Korsnäs

Projektansvarig är Poikel Vindkraft Ab/Oy. FCG Rakennettu Ympäristö Oy har fungerat som konsult för den projektansvariga för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

1.2 Beskrivning av projektet och projekialternativen

Projektområdet är beläget cirka en kilometer från Korsnäs centrum i kommunens sydöstra del. I projektområdet planeras en helhet med sammanlagt åtta vindkraftverk med totalhöjden högst 290 meter. Projektområdet är cirka 960 hektar. För elöverföringen granskas två olika sträckningar för en jordkabel. Alternativens längd är cirka 5,8–6,4 kilometer.

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: I projektområdet byggs högst 8 nya vindkraftverk. Vindkraftverkens totala höjd är högst 270 meter och enhetseffekten är 7–10 MW.

ALT2: I projektområdet byggs högst 8 nya vindkraftverk. Vindkraftverkens totala höjd är högst 290 meter och enhetseffekten är 7–10 MW.

ELÖVERFÖRINGSALTERNATIV I BEDÖMNINGEN

ALT A: För elöverföringen i projektet byggs en ny jordkabelrutt för medelspänning (20–33 kV) från Poikel projektområde söderut till Vasa Elnät Ab:s elstation i Korsnäs. Rutten ligger längs nuvarande vägar. Rutten för jordkabeln är cirka 5,8 kilometer lång.

SVEB: För elöverföringen i projektet byggs en ny jordkabelrutt för medelspänning (20–33 kV) från Poikel projektområde söderut till Vasa Elnät Ab:s elstation i Korsnäs. Rutten

ligger längs nuvarande vägar och åkrar. Rutten för jordkabeln är cirka 6,4 kilometer lång.

Noggrannare beskrivning av projektet och projektalternativen presenteras i bedömningsbeskrivningen.

2 Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

2.1 Anhängiggörande av bedömningsbeskrivningen

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsförfarandet) har blivit anhängigt när den projektansvarige Valorem Energies Finland Oy har skickat ett program för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningprogram) till kontaktmyndigheten 29.4.2021. Bedömningsprogrammet var framlagt till påseende 5.5.–4.6.2021 samtidigt med generalplanens plan för deltagande och bedömning. Kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande 29.6.2021.

I programskedet var Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (nedan NTM-centralen) kontaktmyndighet.

I november år 2024 har Poikel Vindkraft Ab/Oy kommit överens med Korsnäs kommun och NTM-centralen i Södra Österbotten om att MKB- och planläggningsförfarandena separeras och främjandet av projektet fortsätter så att MKB-förfarandet och planläggningsförfarandet gör separat.

Den projektansvarige skickade 13.11.2025 en miljökonsekvensbeskrivning till kontaktmyndigheten (nedan bedömningsbeskrivning) för behandling och för att myndigheten ska ge sin motiverade slutsats.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas för projektet på basis av punkt 7 e i bilaga 1 till MKB-lagen.

I samband med förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen utarbetats för områdena Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA), Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA) och Degermossen (FI0800019) som ingår i nätverket Natura 2000.

2.2 Meddelande om bedömningsbeskrivningen och samråd

Kontaktmyndigheten meddelade om bedömningsbeskrivningen och att den är framlagd till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och ge utlåtanden genom en offentlig kungörelse 11.12.2025–6.2.2026. Kungörelsen publicerades på NTM-centralen i Södra Österbottens webbplats och på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats. Meddelande om kungörelsen skickades till Korsnäs och Malax kommuner och Närpes stad för publicering i enlighet med 108 § i kommunallagen (410/2015). Dessutom har information om bedömningsprogrammet och att det är framlagd till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden publicerats med annonser i tidningarna Ilkka-Pohjalainen och Vasabladet 19.12.2025.

Under samrådstiden har det varit möjligt att bekanta sig med bedömningsbeskrivningen:

- på miljöförvaltningens webbtjänst på adress www.miljo.fi/poikelvindkraftMKB
- I tryckt version i Korsnäs kommgård (Silverbergsvägen 21, 66200 Korsnäs), Malax kommunbibliotek (Malmgatan 5, 66100 Malax) och Närpes stadsbibliotek (Kyrkvägen 2, 64200 Närpes).

Ett informationsmöte om bedömningsbeskrivningen ordnades för allmänheten tisdag 3.2.2026 i Korsnäs kommgård (Silverbergsvägen 21, 66200 Korsnäs). Det var också möjligt att delta i infomötet på distans. Utöver kontaktmyndighetens, den projektansvariges och konsultens representanter deltog cirka 25 personer i infomötet.

3 Utlåtanden och åsikter om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten har begärt utlåtande om bedömningsbeskrivningen av kommunerna i projektets influensområde och av andra myndigheter som ärendet sannolikt berör. Sammanlagt 10 utlåtanden och 19 åsikter om bedömningsbeskrivningen har lämnats in till kontaktmyndigheten. Utlåtanden gavs av följande myndigheter: Meteorologiska institutet, Naturresursinstitutet, Västkustens miljöenhet, Forststyrelsen, Naturtjänster, Livskraftscentralen i Österbottens trafikavdelning, Österbottens förbund, Österbottens museum, Österbottens räddningsverk, Försvarsmakten och Trafikledsverket. Följande organisationer lämnade in åsikter: Bambra Oy, Digita Oy, Fingrid Oyj, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Telia Finland Oyj och Vasa Elnät Ab. Dessutom lämnade 11 privatpersoner in åsikter. Två av privatpersonernas åsikter hade undertecknats av flera personer.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens uppfattning om samrådsresponsens centrala innehåll. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adress: www.miljo.fi/poikelvindkraftMKB. Uppgifter som anses vara personuppgifter och uppgifter enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 24 § har tagits bort i utlåtandena och åsikterna som har publicerats på webbsidorna.

Sammandrag av utlåtanden

Allmänt

Österbottens förbund påpekar att Österbottens klimatstrategi 2040 som nämns i kapitel 2.2.2 har ersatts av den nyare Österbottens landskapsstrategi 2022–2025. För närvarande pågår beredningen av Österbottens landskapsstrategi 2026–2029, vilken enligt tidtabellen ska tas till landskapsfullmäktige för godkännande i april 2026. I den fortsatta planeringen ska projektets förhållande till den gällande landskapsstrategin och -planen beaktas.

Alternativ

Att elöverföringsledningen planeras som en jordkabel anses vara bra. I alternativen för elöverföring från projektet framförs att en ny medelspänningsledning ska anläggas som jordkabel till Vasa Elnät Ab:s elstation i Korsnäs. Vasa Elnät Ab påpekar att det inte är

möjligt att ansluta den planerade vindkraftsparken till 20 kV elnätet vid Korsnäs elstation.

Försvarsmakten konstaterar att det har gjorts ändringar i projektalternativen i miljökonsekvensbeskrivningen efter Försvarsmaktens förordande utlåtande. Något nytt utlåtande har inte begärts från Försvarsmakten (Huvudstaben) om projektets godtagbarhet efter att förändringar gjorts i placeringen av vindkraftverken. Försvarsmakten påminner om att den projektansvariga bör få ett nytt utlåtande från Huvudstaben om godtagbarhet och utredningsbehov, om antalet kraftverk som byggs i projektet är större, vindkraftverken är mer än 10 meter högre eller placeringen avviker mer än 100 meter från uppgifterna enligt utlåtandet om godkännande.

Naturkonsekvenser

Djurlivet

Naturresursinstitutet konstaterar att det tills vidare inte finns forskningsuppgifter om vilken slags fältutredning som skulle producera tillräckligt tillförlitlig information om var vargens kärnrevir eller kärnrevirområden ligger inom ett enskilt revir. För närvarande är materialet om hur vargar med GPS-halsband rör sig ett säkert sätt för att visa kärnreviret. Naturresursinstitutet anser att det inte är möjligt att utesluta att det i projektområdet eventuellt finns föröknings- och rastplatser för varg och därmed förblir det osäkerhet i tolkningen av projektets konsekvenser för vargens kärnrevir.

Planeringen av lindringsåtgärder och samarbetet mellan projektaktörerna anses vara viktigt när storskaligt byggande planeras i livsmiljöer för känsliga och hotade arter och i närheten av Naturaområden.

Fågelbestånd

Forststyrelsen konstaterar att projektet förändrar det nuvarande skogs- och myrdominerade området avsevärt så att det blir en miljö som präglas av mänsklig verksamhet. Konsekvenserna kan vara större än det som uppskattats i bedömningsbeskrivningen, i synnerhet för arter som undviker människan (bl.a. ugglor, tjäder). I utlåtandet framförs att utredningarna över häckande fåglar och tjäderns spelplatser har genomförts med en liten mängd fältarbete. Därför är det möjligt att fåtaliga arter eller små spelplatser för tjädern inte har observerats. Dessutom har ingen kartering gjorts över fågelbeståndet på myrområdena Degermossen och Lövismossen som gränsar till produktionsområdet, utan artobservationerna från myrområdena består av sporadiska observationer. Enligt responsen kommer båda projektalternativen att påverka fågelbeståndet i myrområdet på grund av de störningsfaktorer som utgörs av vindkraftverken och den ökade mänskliga verksamheten. På grund av verkningarna för myrnaturen anser Forststyrelsen att det vore motiverat att ta bort vindkraftplatserna S2 och S3 eller flytta dem närmare projektets övriga vindkraftverk. De ovan nämnda åtgärderna anses också motiverade bland annat för att lindra konsekvenserna som riktas mot tjäder och en sekretessbelagd art. Också Naturresursinstitutet anser att i

fråga om skogshönsfåglar bör i placeringen av vindkraftverken bättre beakta den kända spelplatsen för tjäder.

Utredningen över flyttfåglar anses sannolikt ge en skälig helhetsbild över särdragen för fåglarnas flytt. I rapporten framförs dock inte fördelningen av hur de observerade fåglarna passerar, vilket hade varit till nytta då man bedömer exempelvis hur flyttkorridoren är placerad eller hur bred den är i förhållande till projektområdet.

I bedömningsbeskrivningen framgår det inte om tranorna använder Degermossen som mellanlandningsplats under flytten, eller om de dagligen flyger mellan Degermossen (övernattning) och kusten (födosök). Fastän kollisioner är sällsynta, kan det trots det riktas konsekvenser mot flyttstråken, om platserna för mellanlandning blir olämpliga för fåglarna.

Forststyrelsen anser att alternativen i bedömningen kan orsaka betydande konsekvenser för förekomsten av fiskgjuse. Genom att planera platserna för vindkraftverken och ta bort kritiska vindkraftsplatser är det dock möjligt att lindra konsekvenserna så att de blir måttliga. Dessutom kan projektet tillsammans med övriga projekt ha betydande konsekvenser i form av kollisioner och eventuellt flyghinder för havsörnar, som har observerats i betydande antal i naturutredningarna för projektet.

Naturskyddsområden

Forststyrelsen påpekar att de områden som staten reserverat för naturskydd är större än Naturaområdet Degermossen, och de täcker också en del av Lövismossens myrområde, som ligger utanför Naturaområdet. Degermossen är inte bara ett Naturaområde, utan det är även ett myrskyddsområde och ett naturskyddsområde kommer att inrättas där. I Naturabedömningen eller i bedömningsbeskrivningen görs ingen bedömning av projektets konsekvenser för Degermossens fågelbestånd (med undantag av en sekretessbelagd art), som inte är skyddsgrund för Naturaområdet.

Människornas levnadsförhållanden och trivsel

Bullerkonsekvenserna som projektet orsakar konstateras vara betydande särskilt nattetid. Enligt bullermodelleringen finns det på norra sidan av vindkraftsparken bebyggelse, där bullernivån är mycket nära gränsvärdet och det kan eventuellt orsaka problem. Uppföljningsmätningar ska göras över buller, blinkande ljus och skuggor efter att vindkraftsparken har byggts för att säkerställa att det inte uppstår problem.

I utlåtandet konstateras att fastän projektområdets avstånd till närmaste väderradar är över 100 kilometer, kan vindkraftverken i vissa väderförhållanden synas som falska ekon i mätningar som görs med väderradar. I området finns ett stort antal befintliga och planerade vindkraftsprojekt och deras sammantagna konsekvenser kan i motsvarande förhållanden orsaka falska ekon och på det sättet eventuellt försämra kvaliteten på väder- och varningstjänster för området i framtiden.

Det konstateras att vindkraftsparkerna kan orsaka betydande olägenheter för mottagningen av antenn-tv särskilt i bostads- och fritidshus som ligger bakom parken i förhållande till radio- och tv-sändningsstationen. Antenn-tv-sändningarna används också för att förmedla myndigheternas varningsmeddelanden. Om vindkraften orsakar störningar för mottagningen av antenn-tv, har det också konsekvenser för tillgången på varningsmeddelanden och på det sättet för den allmänna säkerheten. Platserna för vindkraftsverken ska planeras så att det inte orsakar störningar för mottagningen av antenn-tv i hushållen.

Samhällsstruktur och markanvändning

I Österbottens landskapsplan 2050 ligger projektområdet i huvudsak i ett område som lämpar sig för vindkraftsprojekt av regional betydelse. I landskapsplanen rekommenderas användning av jordkablar, vilket konstateras vara förenligt med elöverföringsalternativen i granskningen.

I utlåtandet framförs att ett förbindelsebehov från kraftledningen har anvisats i Österbottens landskapsplan 2050 för Fingrids behov. Vindkraftsprojektet och ledningsförbindelsen bör koordineras i samarbete med stamnätsbolaget Fingrid. Ett av de planerade vindkraftverken (N1) i projektet är placerat på platsen som har beteckningen förbindelsebehov för kraftledning. I planutkastet har framförts att vindkraftverkens maximihöjd är 290 meter, vilket innebär att om planutkastet förverkligas, skulle det inte möjliggöra en ny kraftledning. Om kraftverken i Poikel vindkraftspark genomförs med höjden 270 meter, blir det kvar en smal korridor mellan kraftverken N1 och S4, där kraftledningen borde förläggas. I det här skedet av planeringen av kraftledningsprojektet är det dock inte säkert om kraftledningen kan placeras exakt så att säkerhetsavstånden till vindkraftverken bevaras. Därför innebär inte heller lägre (270 m) vindkraftverk att det är möjligt att placera kraftledningen till stamnätet mellan vindkraftverken. Fingrid anser att beteckningen för kraftverket N1 bör tas bort ur delgeneralplanen för att fortsättningsvis bevara förutsättningarna att förverkliga kraftledningens förbindelsebehov i landskapsplanen.

Kumulativa effekter

Forststyrelsen påpekar att elöverföringsrutterna för det havsbaserade vindkraftsprojektet i Korsnäs har identifierats i bedömningen av sammantagna konsekvenser (bedömningsbeskrivningens kapitel 23.4), men någon bedömning av projektets konsekvenser för genomförbarheten av sträckningarna framförs inte. De båda projektalternativen av Poikel vindkraftsprojekt anses ha en avsevärd begränsande verkan i fråga om att sammankoppla den havsbaserade vindkraftsparken i Korsnäs till de elstationer som anvisats av stamnätsbolaget.

I planeringen ska man fästa uppmärksamhet vid de sammantagna verkningarna, som speciellt riktas mot projektets närområde, Korsnäs centrum och de närliggande byarna.

Projektet konstateras ha betydande sammantagna konsekvenser för naturen. De sammantagna konsekvenserna av olika projekt inskränker på områden med mindre störningar och därmed blir också kärnområdet eller -områdena av reviret små, exempelvis för vargreviret i Korsnäs.

Säkerhet

Österbottens räddningsverk betonar behovet av riskanalys för projektet, för att riskerna i anslutning till eventuella iskast, bränder och andra olyckor ska identifieras. Beredskapen för risker ska planeras och beskrivas för att man i bygglovsskedet ska kunna bedöma om de skyddsåtgärder som framförs i ansökan om bygglov är tillräckliga. Man har noterat att is och vindkraftsdelar vid bränder har slungats upp till 500 m från vindkraftverk. Byggnader, vandringsleder eller andra offentliga anläggningar ska inte placeras på mindre än 600 meters avstånd från vindkraftverk, om det inte i riskanalysen för projektet går att påvisa att ett kortare säkerhetsavstånd kan tillämpas. Kemikalierna som används i vindkraftverken kan vara skadliga för miljön och därför bör det utredas om verksamheten fordrar en anmälan om hantering av farliga kemikalier. I utlåtandet påminns också om andra myndighetsanvisningar i anslutning till säkerheten.

Trafik

Bedömningen av de trafikmässiga konsekvenserna konstateras vara i huvudsak tillräcklig och resultaten i rätt riktning. Vid placeringen av elledningar ska Trafikverket och Trafikledsverkets anvisningar beaktas. Alternativen ALT1 och ALT2 skiljer sig åt när det gäller vindkraftsverkens totala höjd, och det anses inte vara någon betydande skillnad mellan alternativen när det gäller konsekvenserna för trafiken. Det påpekas att det inte i bedömningsbeskrivningen framgår om totalhöjden påverkar längden på rotorbladen.

I Trafikledsverkets vindkraftsanvisning (Trafikverkets publikationer 8/2012) ges anvisningar om placeringen av vindkraftverk i förhållande till trafiklederna. Anvisningen bör beaktas vid placeringen av kraftverken. En uppdatering av anvisningen pågår. Minimivståndet mellan en trafikled och ett vindkraftverk är kraftverkets totala höjd (torn+rotorblad) + skyddsområde räknat från landsvägens mittlinje.

Sammanfattning av åsikterna

Allmänt

I åsikterna framförs att man är mycket orolig för projektets konsekvenser för invånarna och naturen. I åsikterna motsätter man sig projektet. Det framförs att elförbrukningen har förblivit på likartad nivå under de senaste 10 åren och det anses att ett ökat elbehov inte är en realistisk motivering för projektet.

Den som lämnat in åsikten är orolig över att det inte i projektet har framförts tillräckliga garantier för att vindkraftverken och deras fundament rivs och området återställs om verksamheten går i konkurs eller avslutas.

Naturkonsekvenser

Djurlivet

I åsikten framförs att det i området förekommer hotade och strikt skyddade arter, såsom fiskgjuse, havsörn, pilgrimsfalk, pärluggla, slaguggla, tjäder, järpe, flygekorre, åkergroda, flera fladdermusarter och ett kärnrevir för varg. Föröknings- och rastplatser för strikt skyddade arter ska tryggas. Konstant buller och blinkade ljus från vindkraftverken samt ökad servicetrafik skulle orsaka avsevärda störningar för djuren, liksom verkningarna av lågfrekvent buller, som djuren är känsliga för.

I åsikten anses att konsekvenserna för livsmiljöerna och artpopulationerna inte har bedömts på tillräckligt vetenskapliga, sakliga eller objektiva grunder. De nuvarande biodiversitetmålen anses vara motstridiga i förhållande till vindkraftsproduktionen och projektområdet ska lämnas obbyggt.

Fågelbestånd

En omfattande utredning under åren 2021–2025 visar att det i projektområdet finns betydande naturvärden samt häcknings- och rastplatser för flera arter som skyddas av EU:s habitatdirektiv och naturvårdslagen. Projektområdet fungerar också som ett viktigt område för flyttfåglar som passerar och rastar där och byggandet skulle avsevärt försämra dessa ekologiska förbindelser. Området anses lämpa sig bättre som naturskyddsområde än för industriellt bruk för vindkraft.

I åsikterna påpekas att metoden för karteringen av häckande fåglar inte har beskrivits på tillräcklig nivå och projektområdet har karterats bristfälligt. I rapporteringen borde det ha motiverats varför arterna begränsades till endast vissa arter och varför det inte gjorts registreringar av följande: bofink, lövsångare, trastarter, talgoxe och blåmes. Uppskattningen är att genomförandet av projektet orsakar fara för häckningsframgången för två stora rovfåglar och deras levnadsmöjligheter. Det anses att uppföljningen av dagrovfåglar ska kompletteras eftersom det inte nu har kunnat framföras några uppgifter om boet för en stor rovfågel i närheten av projektet eller flygturer för födosökande från bona i området. Även utredningarna om skogshönsfåglar och ugglor anses vara otillräckliga. Byggandet anses inte vara godtagbart på skogshönsfåglarnas, särskilt tjäderns, spelplatser eller i tjäderhonornas och kullarnas födosöksområden kring spelplatserna.

I åsikten konstateras att projektet inte kan accepteras, eftersom det orsakar betydande olägenheter för fågelarterna som rör sig längs det nationella huvudflyttstråket. Uppföljningen av flyttande fåglar anses inte ge en verklig bild, eftersom huvudflyttstråket för många stora och talrika fågelarter går just genom projektområdet.

För havsörnen, som utgör skyddsgrund för Naturaområdet Kackurmossen och som häckar i området, går det inte att utesluta eventuella födosöksflygturer genom projektområdet. Därför kan förverkligandet av projektet i föreslagen form utgöra en betydande risk för att naturvärden som ligger till grund för Naturaområdet försämrats avsevärt. Att komplettera utredningarna med en uppföljning av rovfåglar sommartid anses vara oundgängligt för att utreda saken.

Människornas levnadsförhållanden och trivsel

I åsikten är man orolig för att placeringen av de 290 meter höga vindkraftverken ungefär en kilometer från Korsnäs kommuns centrum ska leda till avsevärda olägenheter för boendemiljön, hälsan och fastigheternas värde. Det påpekas att det inte finns långtidsundersökningar om konsekvenserna av 290 meter höga vindkraftverk för de som bor i närheten. Därför bör man tillämpa försiktighetsprincipen. I åsikterna är man bekymrad över buller, skuggor och blinkningar som riktas mot invånarna och landskapskonsekvenserna. Den lugna livsmiljön går förlorad med vindkraftsprojektet och befolkningen körs bort till städerna, medan landsbygden används för elproduktion. Privata företag ges privilegiet att utnyttjar naturen som de inte äger, och samtidigt ignoreras området invånare, som bor mitt i naturen och är beroende av den.

Korsnäs kommun bör beakta invånarnas livsmiljö på samma sätt som exempelvis Ilmajoki och Evijärvi och placera vindkraftverken tillräckligt långt bort från bebyggelsen. Det är möjligt att placera vindkraftverken så långt från bebyggelsen att de inte orsakar oskäligen olägenheter för invånarna. Man anser att var och en har rätt till en trygg och sund boendemiljö.

Det finns flera andra vindkraftsprojekt i drift och under planering kring Korsnäs. Dessutom är ett projekt för havsvindkraft under planering och det påverkar invånarna bland annat på grund av elstationer och kraftledningssträckningar. Kommunens utseende som helhet kommer att ändras avsevärt, när vindkraftverken dominerar landskapet.

Det framförs att de planerade vindkraftverken ligger för nära varandra för att effektivt kunna producera el och för att orsaka så lite buller som möjligt. Om avståndet mellan vindkraftverken är för kort orsakar det så kallad turbulent buller, som uppstår då kraftverkets rotorblad stör luftströmmarna.

I åsikterna framförs undersökningsdata om långvariga konsekvenser av infraljud och dess eventuella olägenheter för hälsan. Det konstateras att enligt nya forskningsrön tränger det lågfrekventa bullret från vindkraftverken genom byggnadskonstruktioner och kan vara skadligt för hälsan. På cirka 1,8 kilometers avstånd från det nordligaste vindkraftverket ligger Lärknäs serviceboende. Eftersom de boende spenderar största delen av tiden i serviceboendet, utsätts de hela tiden för lågfrekvent buller, vilket kan försämra deras hälsa.

Det har gått flera år sedan invånarenkäten gjordes och efter det har projektet förändrats betydligt. Därför anses det att projektet bör göra en ny invånarenkät för att få en aktuell uppfattning om projektets konsekvenser för invånarna.

Ytvatten och fiskbestånd

Det framförs att projektområdets bäckar och diken utgör centrala förökningsområden för fiskar, speciellt för gädda, och de upprätthåller fiskbeståndet i Korsungfjärden. Jordbyggnadsarbetet som fordras för projektet skulle försämra vattnets genomströmning, göra vattnet grumligare och förändra pH-värdet, vilket skulle förhindra fisken från att nå sina lekplatser. I åsikten är man bekymrad över att byggandet skulle orsaka betydande olägenheter för vattenkvaliteten i Korsungfjärden och för fiskarnas

förutsättningar till förökning och därför ska konsekvenserna för vattendragen bedömas grundligt innan projektet framskrider. Det anses att konsekvenserna för bäckarna och fiskbestånden inte har utretts i tillräcklig omfattning, trots att fyra av de planerade vindkraftverken är belägna alldeles intill vattendrag. De naturliga myrarna i området justerar vattenströmmarna i avrinningsområdet och förhindrar att ytvattnet försuras. Om de förändras, försämras vattendragens ekologiska status.

Landskapet

I åsikten är man bekymrad över att projektets visualisering inte motsvarar den verkliga landskapskonsekvensen av 290 meter höga vindkraftsverk, och att så här massiva konstruktioner avsevärt skulle försämra boendemiljöns kvalitet och fastigheternas värde. Det framförs att enligt undersökningar leder närheten till vindkraftverk till att fastigheternas värde sjunker och ju högre vindkraftverken är, desto mer sjunker värdet.

Kumulativa effekter

Projektet konstateras tillsammans med projekten i Korsbäck och Molpe bilda en helhet, som i praktiken skulle omringa den nuvarande byabebbyggelsen. Detta skulle avsevärt förändra områdets karaktär: landsbygdsmiljön skulle gå miste om sina särdrag och ersättas av en vidsträckt industriell zon.

Konstateras att projektet har betydande sammantagna konsekvenser för naturen.

4 Kontaktmyndighetens bedömning om bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet samt kompetensen hos dem som gjort beskrivningen

Kontaktmyndigheten har granskat bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet och konstaterar följande.

Bedömningsbeskrivningen uppfyller kraven som ställs på innehållet i en bedömningsbeskrivning enligt 19 § i MKB-lagen (252/2017) och 4 § i MKB-förordningen (277/2017). I bedömningsbeskrivningen framförs utbildning och erfarenhet för de sakkunniga som deltagit i utarbetandet av programmet. Kontaktmyndigheten anser att den projektansvarige har haft tillgång till tillräcklig sakkunskap enligt 33 § i MKB-lagen för att utarbeta miljökonsekvensbedömningen och de separata bedömningarna som inkluderats i den.

Bedömningsbeskrivningen har gjorts upp på basis av bedömningsprogrammet och till väsentliga delar på kontaktmyndighetens utlåtande om programmet.

Bedömningsbeskrivningen innehåller som helhet uppskattat inga sådana väsentliga brister som skulle hindra kontaktmyndigheten från att göra upp en motiverad slutsats om projektets betydande konsekvenser. På basis av bedömningen och responsen som erhållits i samrådet är det möjligt att skapa en helhetsbild av projektet och dess miljökonsekvenser samt att identifiera och bedöma projektets betydande konsekvenser.

I bedömningsbeskrivningen har skillnaderna mellan alternativens konsekvenser och konsekvensernas betydelse beskrivits med metoderna som har utvecklats i Imperia-projektet, som allmänt används för att bedöma konsekvenser i MKB-förfaranden. Bedömningens resultat har framförts i kapitlet om bedömning av olika konsekvenstyper

samt i sammandraget som finns i tabellform i avsnittet som jämför olika alternativ. Kontaktmyndigheten anser att framställningssättet är bra, eftersom tabellerna gör det lättare att hitta viktiga konsekvenser i det annars omfattande materialet i bedömningsbeskrivningen. På basis av responsen som lämnats in om MKB-planen som tidigare ingick i det gemensamma förfarandet har det beslutats att i konsekvensbeskrivningen granska alternativen som skiljer sig från varandra i fråga om höjden. Kontaktmyndigheten anser att höjdskillnaden på 20 meter i de olika projektalternativen är skenbar för jämförelsen, eftersom det inte finns väsentliga skillnader mellan konsekvenserna av alternativen.

Bedömningsbeskrivningen inkluderar ett lättfattligt sammandrag och källhänvisningar. Beskrivningen är massiv både till omfattning och innehåll (556 sidor och 18 bilagor). Trots omfattningen fattas det i bedömningsbeskrivningen uppgifter som är viktiga för läsaren och som hade presenterats endast i bilagorna. I bedömningsbeskrivningen beskrivs hur projektet anknyter till övriga projekt i influensområdet. Konsekvenserna för samhällsstrukturen, landskapet och den byggda kulturmiljön, det arkeologiska kulturarvet, klimatet, luftkvaliteten, människornas levnadsförhållanden och trivsel, trafiken och säkerheten har bedömts i tillräcklig omfattning. Konsekvensbedömningen har delats upp i tydliga kapitel och för alla konsekvenser i bedömningen har osäkerheter i bedömningen framförts och metoder för att lindra konsekvenserna granskats. Lindringsåtgärderna är delvis generella, exempelvis i fråga om konsekvenser för människan och landskapskonsekvenser. Därmed förblir det i bedömningsbeskrivningen oklart vilka av projektets konsekvenser kan lindras och vilka lindringsåtgärder kommer att förverkligas. För att minska projektets betydande konsekvenser till en godtagbar nivå kan det vara nödvändigt att genomföra lindringsåtgärder. I samband med samrådet och kontaktmyndighetens egen granskning har det kommit fram vissa brister och osäkerhetsfaktorer, som bör beaktas i samband med den fortsatta planeringen av projektet.

5 Kontaktmyndighetens slutledning om projektets betydande miljökonsekvenser

På basis av bedömningsbeskrivningen, samrådsresponsen och egen tilläggsgranskning framför kontaktmyndigheten som sin motiverade slutsats följande om de betydande konsekvenserna av Poikel vindkraftsprojekt.

Enligt bedömningsbeskrivningen gäller de centrala konsekvenserna människornas levnadsförhållanden och trivsel, värdefulla landskapsobjekt, buller, blinkande ljus och skuggor, naturen samt häckande och flyttande fåglar. Konsekvenserna för häckande fåglar har i båda projektalternativen bedömts vara stora negativa på grund av att livsmiljön försvinner och störs. För övriga konsekvenstyper bedöms konsekvenserna vara antingen måttliga eller ringa. Skillnaderna mellan konsekvenserna i projektalternativen ALT1 och ALT2 är små. Elöverföringsalternativet SVEB har bedömts orsaka måttliga negativa konsekvenser för ytvattnen och för ett värdefullt naturobjekt. För övriga konsekvenstyper bedöms elöverföringen ha ringa konsekvenser.

I närheten (under 10 km) av projektet ligger inga vindkraftsparker som är i drift. Vindkraftsprojekt under planering i projektets närhet finns i Korsbäck (på 2 km avstånd),

Molpe (4 km) och Harrström (6 km). Projektens sammantagna konsekvenser har bedömts riktas i huvudsak mot landskapet samt fågelbeståndet och djurlivet. De sammantagna konsekvenserna som riktas mot havsörnen har enligt försiktighetsprincipen bedömts vara stora, om alla projekt i området förverkligas. Också konsekvenserna för vargreviret bedöms vara stora, särskilt om kärnområdet i vargreviret går förlorat.

Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningarna om betydande konsekvenser och anser att bedömningarna i huvudsak är i rätt riktning. Till vissa delar avviker dock kontaktmyndighetens syn från det som framförs i bedömningsbeskrivningen. Dessutom ingår det osäkerheter i miljökonsekvensbedömningen för vissa konsekvenstyper. Därför kan man inte utesluta större konsekvenser än det som bedömts exempelvis för växtligheten och naturtyperna, fågelbeståndet, arter enligt habitatdirektivets bilaga IV (a) och för ytvatten. Dessutom anser Tillstånds- och tillsynsverket att Naturbedömningarna för Naturaområdena Kackurmossen och Kvarkens skärgård ska kompletteras, eftersom det på basis av de gjorda bedömningarna inte är möjligt att utesluta betydande försämrande konsekvenser för skyddsgrunderna i de aktuella Naturaområdena.

Som mest betydande konsekvenser lyfter kontaktmyndigheten fram konsekvenserna för fågelbeståndet, landskapet och kulturmiljön, människornas levnadsförhållanden och trivsel och arterna i habitatdirektivets bilaga IV. Utan tillräckliga lindringsåtgärder kan också konsekvenser för ytvattnen bli betydande. Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen som framförts om att skillnaderna mellan projekialternativens konsekvenser är mycket liten, eftersom höjdskillnaden för kraftverken är liten och vindkraftverkens antal och placering är samma i de olika alternativen. Nedan framför kontaktmyndigheten närmare de aspekter som påverkar konsekvenstyperna och som ska beaktas vid den fortsatta planeringen av projektet. Kontaktmyndigheten bedömer att de andra konsekvenserna av projektet till sin kvalitet och omfattning är sådana att det inte kan klassificeras som betydande.

5.1 Konsekvenser för landskapet och den byggda kulturmiljön

Projektets närmaste influensområde (0–8 km från vindkraftverken) utgörs i huvudsak av skogslandskap, men i söder finns också odlingslandskap och i väster kustlandskap. Projektområdet är omgivet av byastruktur på västra och östra sidan. Konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön har i sin helhet bedömts vara måttliga negativa i båda alternativen ALT1 och ALT2. Det finns ingen betydande skillnad mellan alternativen, men konsekvenserna av alternativet ALT1 är något lindrigare på grund av att vindkraftverken är lägre. Kontaktmyndigheten påminner om att landskapskonsekvenserna är en av de mest centrala konsekvenserna av vindkraftsprojekt, även i det fall att betydelsen bedömts vara måttlig.

Enligt siktområdesanalysen skulle kraftverken i närområdet synas speciellt mot havsområdet och stränderna längs öarna, där det finns mycket fritidsbosättning. Landskapskonsekvenserna som riktas mot fritidsbebyggelsen kan ställvis vara stora. Kontaktmyndigheten framför att enligt anvisningen Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Miljöministeriet 2024) kan den landskapsmässiga konsekvensen till havs vara dominerande på ett avstånd av ända upp till 20 kilometer. De betydande landskapskonsekvenserna riktas utöver fritidsbebyggelsen mot

Kronbackens område, Korsbäck by, Korsnäs tätort samt åker- och myrområden i söder. Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen om att det kan uppstå till och med stora landskapskonsekvenser för enskilda bostadshus i dessa områden, eftersom vardagsmiljöerna (permanent bosättning och fritidsbosättning) är landskapsmässigt känsliga objekt och områden.

I projektets närmaste influensområde finns också flera miljöer som är landskapsmässigt eller kulturhistoriskt värdefulla och även känsliga för förändringar. Kontaktmyndigheten anser att man i bedömningsbeskrivningen har identifierat de värdefulla kulturmiljöerna och landskapsområdena samt bedömt projektets konsekvenser för de värdefulla objekten i rätt riktning. I konsekvensbeskrivningen konstateras att det riktas tämligen stora konsekvenser mot skärgårdslandskapet i Kvarkens världsarv i området av Korsnäs och Malax. Kontaktmyndigheten konstaterar att det i beskrivningen inte framgår att världsarvet har en särskild status som en del av ett internationellt avtal och vilka förpliktelser avtalet medför. Söder om projektområdet ligger det regionalt värdefulla landskapsområdet Bjurbäck-Taklax ladulandskap, för vilket landskapskonsekvenserna har bedömts vara måttliga negativa. De båda elöverföringsalternativen ligger i området av Bjurbäck-Taklax ladulandskap, men det bedöms inte uppstå landskapskonsekvenser av elöverföringen efter byggandet. Konsekvenserna för övriga värdefulla landskaps- och kulturmiljöobjekt har bedömts vara ringa.

I miljökonsekvensbeskrivningen konstateras flera gånger att trädbestandets skyddande effekt är en faktor som lindrar landskapskonsekvenserna. Kontaktmyndigheten påpekar att trädbeståndet inte kan beaktas som en faktor som lindrar landskapskonsekvenserna och det går inte att bedöma projektets konsekvenser som mindre på grund av att området är skogbevuxet. Under vindkraftverkens livslängd kan det ske stora variationer i hur tätt skogsbeståndet är på grund av skogsbruksåtgärder.

I en åsikt framförs oro över projektets landskapskonsekvenser för bosättning och konstateras att visualiseringen som framförts över projektet inte motsvarar den verkliga landskapskonsekvensen av 290 meter höga vindkraftverk. Kontaktmyndigheten konstaterar att utöver panoramabilder hade det varit bra med illustrationsbilder som presenterats med en avgränsning som motsvarar det som ses med människans ögon. I visualiseringsbilderna har inte beaktats hur vyn påverkas av de olika årstiderna, eftersom visualiseringsbilderna utarbetats endast för sommarlandskap. I panoramavisualiseringarna är det ställvis också svårt att uppfatta skillnaden mellan projektalternativen ALT1 och ALT2.

5.2 Konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel

I projektets konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel framhävs utöver landskapskonsekvenserna konsekvenserna av buller och blinkningar. Konsekvenserna för boendetrivseln har bedömts vara måttliga negativa, medan konsekvenserna för hälsa och säkerhet, områdets rekreationsanvändning och jakt bedöms vara ringa. Kontaktmyndigheten lyfter fram att de som lämnat in åsikter motsätter sig projektet och är mycket bekymrade över projektets konsekvenser för närområdets invånare. På mindre än två kilometers avstånd från vindkraftsområdet finns 102 bostadshus och 10 fritidshus.

Utöver skogsbruket i projektområdet förekommer också rekreationsanvändning. Enligt invånarenkäten bedömdes projektets mest negativa verkan riktas mot naturobservationer, jakt och bärplockning.

På basis av modelleringarna över de olika projektalternativen överskrider vindkraftverkens buller inte riktvärdena för något av bostads- eller fritidshusen och därför har bullerkonsekvenserna bedömts vara små negativa. Fastän riktvärdena för buller inte skulle överskridas vid något av bostads- eller fritidshusen, kan vindkraftsbullret enligt kontaktmyndigheten ha betydande konsekvenser för boendetrivseln och områdets rekreationsanvändning, vilket också framgår i åsikterna som lämnats in. Enligt invånarenkäten anses den största negativa konsekvensen av projektet vara ljudet som uppstår av vindkraftverken. Den största bullerolägenheten 39,6 dB riktas till en fritidsbostad vid observationspunkt A. Vid samma observationsplats var bullernivån 39,9 dB för de sammantagna konsekvenserna. Osäkerheterna som gäller bedömningen av bullerkonsekvenser gäller speciellt hus där riktvärdet underskrids bara lite.

Kontaktmyndigheten påpekar att i bullermodelleringen har använts vindkraftverk med enhetseffekten 6,8 MW, medan enhetseffekten för vindkraftverken i det planerade projektet är som mest 10 MW. Ljudeffektnivån för kraftverkstypen som används är 106,4 dB. Till utgångsbullernivån har man efter detta lagt till säkerhetsvärdet 2 dB. Navhöjden för det modellerade vindkraftverket är 180 meter i ALT1 och 200 meter i ALT2. I bedömningen av bullerkonsekvenser finns osäkerhet, eftersom den slutliga kraftverkstypen inte har fastställts. I bedömningsbeskrivningen konstateras att om kraftverksmodellen som man väljer förverkliga är annorlunda än den kraftverkstyp som har använts vid bullermodelleringarna, ska bullermodelleringarna göras på nytt senast i bygglovsskedet. Kontaktmyndigheten konstaterar att om projektets bullerkonsekvenser i bygglovsskedet avviker från det som framförs i bedömningsbeskrivningen, bör bygglovsmyndigheten enligt 27 § i MKB-lagen utreda med MKB-kontaktmyndigheten Tillstånds- och tillsynsverket om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är aktuellt innan tillstånden beviljas.

Enligt modelleringen av skuggor och blinkningar som gjorts för projektet orsakar projektet inte någon betydande olägenhet av blinkningar, eftersom den i Finland tillämpade svenska definitionen av riktvärdet på åtta timmar årligen eller 30 minuter dagligen inte överskrids vid något hus, även med de sammantagna konsekvenserna av projektet.

5.3 Konsekvenser för fågelbeståndet

Häckande fåglar; tjäder, rovfåglar

Projektets konsekvenser för häckande fåglar har i båda projektalternativen bedömts vara stora negativa. De mest betydande konsekvenserna för fågelbeståndet riktas mot arter som är beaktansvärda och skyddsmässigt betydande, vilket beror på att livsmiljöer går förlorade eller förändras samt på störningar som förekommer under byggnadstiden och driften.

På basis av utredningarna har man i projektområdet lokaliserat ett omfattande område där tjädern spelar och som delvis ligger i området av en planerad bygglats för ett

vindkraftverk i projektplaneringen. Konsekvenserna för tjäder har i bedömningsbeskrivningen bedömts vara stora. Kontaktmyndigheten anser att bedömningen är riktig och konstaterar att konsekvensens omfattning eventuellt är mer betydande, eftersom en försämring av förhållandena på en större spelplats och splittringen av livsmiljöerna som är väsentliga för livscykeln kan påverka artens lokala populationer och leda till en märkbar försämring. I bedömningsbeskrivningen framförs att konsekvenserna som riktas mot tjädernas spelplatser kan lindras från stora till måttliga genom att flytta eller ta bort vindkraftverket som skulle anläggas på spelplatsen. Kontaktmyndigheten anser att lindringsmetoden är lämplig och konstaterar att det inte är skäl att placera konstruktioner i projektet på platsen som identifierats vara en betydande spelplats för tjäder. Kontaktmyndigheten påpekar ytterligare att på kartan i myndighetsversionen finns en annan spelplats som inte har beaktats i bedömningsbeskrivningen. Då den ovan nämnda spelplatsen beaktas, ligger också ett annat vindkraftverk cirka 550 meter från spelplatsen. Fastän man skulle sträva efter att lindra konsekvenserna genom att flytta eller ta bort vindkraftverk från spelplatsen och dess omedelbara närhet, är avståndet mellan projektkonstruktionerna och spelplatserna fortsättningsvis sannolikt otillräckligt på basis av tillgängliga forskningsdata. Kontaktmyndigheten anser att byggande inte bör anvisas för nära spelplatserna eller så att byggandet splittrar nätverk med enhetliga myr- och skogsmarker mer än nödvändigt. Kontaktmyndigheten rekommenderar att nedre delen av kraftverkstornet målas i mörk nyans som en lindringsåtgärd för att minska kollisionsrisken för skogshönsfåglar.

Vid inventeringarna för projektet har man observerat sju olika arter av dagrovfåglar och alla bedöms kunna ha revir i området där projektet planeras. Av de observerade arterna är havsörn, fiskgjuse, ormvråk, duvhök och pilgrimsfalk trogna sin boplats. Kontaktmyndigheten påminner om att bon för fåglar som på basis av häckningsekologin kan tolkas som att de varaktigt använder samma boplats (NaturvårdsL 70 §) är fridlysta året runt. Om boet förstörs eller reviret blir tomt på grund av kollision, störning eller förlust av livsmiljön eller försämring av livsmiljöns kvalitet, framhävs projektets konsekvenser och de är i strid med naturvårdslagen. Kontaktmyndigheten anser att det finns brister och osäkerheter i utredningen över dagrovfåglar och att det inte finns tillräckliga uppgifter om hur bon och betydande delar av reviren är placerade i förhållande till projektets byggområden och därför förverkligas inte heller uteslutandet av konsekvenser som strider mot 70 § i naturvårdslagen.

Konsekvenserna för fiskgjuse har i enlighet med försiktighetsprincipen bedömts vara stora, eftersom ett fiskgjusebo ligger på mindre än 2 kilometers avstånd från det närmaste planerade vindkraftverket. I fråga om konsekvenserna för fiskgjusen har som lindringsåtgärd framförts att ett vindkraftverk tas bort, och då bedöms konsekvenserna för fiskgjuse lindras från stora till måttliga. Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen om stora konsekvenser och anser att den föreslagna lindringsåtgärden är absolut nödvändig. Enligt kontaktmyndighetens uppgifter finns det i projektets influensområde även ett annat fiskgjusebo, som inte har beaktats i bedömningarna. Kontaktmyndigheten lyfter fram att minimiavståndet mellan fiskgjusens bo och vindkraftverken enligt rekommendationerna borde vara minst 2 kilometer, vilket inte förverkligas i de projektalternativ som nu har granskats. Kontaktmyndigheten konstaterar att det i bedömningarna är väsentligt att identifiera boet och riktningen dit fåglarna flyger för att jaga och ställa det i relation till konstruktionerna i projektet. De

bedömningar som nu framförts om projektets konsekvenser för fiskgjuse grundar sig inte och stöder sig inte på tillräckliga utredningar eller källor.

När det gäller havsörnen har projektets konsekvenser bedömts vara måttliga, eftersom man vid uppföljningen observerade rikligt med havsörnar och projektet är beläget nära Kvarken, som är ett av de mest betydande häckningsområdena för havsörn i Finland. Projektet är beläget i havsörnsreviret i Korsnäs och i huvudstråket för artens vår- och höstflyttning. Konsekvenserna under driften har bedömts vara måttliga, eftersom det flyger mycket havsörnar genom projektområdet, arten är kollisionsbenägen och när det gäller stora rovfåglar kan även en liten ökning i dödligheten leda till att beståndet minskar. De sammantagna konsekvenserna som riktas mot havsörn bedöms kunna bli till och med stora, om alla projekt i området förverkligas. Kontaktmyndigheten sammanfaller med bedömningen och anser att projektets konsekvenser allena och sammantagna med övriga projekt kan bli större än vad som bedömts, eftersom projektet ligger i eller i den omedelbara närheten av områden som är mycket kritiska för arten. Dessutom påpekar kontaktmyndigheten att projektets konsekvenser för havsörnsreviret i Korsnäs har behandlats mycket ytligt, vilket leder till osäkerhet i bedömningen.

I projektområdet gjordes observationer av häckande pärl- och slaguggla och identifierades ett bo för pärluggla. Kontaktmyndigheten påpekar att slagugglans boplats inte har lokaliserats och konstaterar att det bör finnas noggrannare uppgifter om slagugglans häckning för att man ska kunna ta ställning till om det förekommer konsekvenser som är i strid med 70 § i naturvårdslagen när det gäller byggandet av projektet. Slaguggla är en art som är trogen sin boplats och därför är dess boplats fredad året runt enligt definitionen i naturvårdslagen. Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvenserna för olika arter av uggla kan bli större än vad som har bedömts.

Flyttfåglar och fågelområden

Projektets konsekvenser för flyttande fåglar har i båda projektalternativen bedömts vara måttliga negativa. Projektområdet ligger i ett huvudflyttstråk för flera fågelarter och i samma influensområde med projektet är redan flera andra vindkraftsprojekt i drift eller under planering. Därför framhävs betydelsen av att beakta konsekvenserna för fågelbeståndet och att göra ändamålsenliga utredningar. Kontaktmyndigheten påpekar att omfattningen på utredningen över flyttfåglar inte motsvarar de nuvarande rekommendationerna som gäller planeringen av vindkraftsprojekt. Därför är det svårt att tillförlitligt bedöma projektets verkliga konsekvenser och deras betydelse för flyttfåglaorna utgående från det som presenteras i bedömningsbeskrivningen.

De kumulativa verkningarna för flyttfåglaorna har bedömts vara måttliga, om alla vindkraftsprojekt i närområdet förverkligas. Identifierade konsekvensmekanismer utgörs av kollisions- och hinderkonsekvenser. Kontaktmyndigheten anser att de kumulativa konsekvenserna kan bli större än vad som har bedömts. Detta beror på att vindkraftsområdena som är i olika planeringsskeden eller redan är i drift bildar i öst-västlig riktning en bred zon mot huvudflyttstråken från kusten till inlandet och i nord-sydlig riktning som följer huvudflyttstråken. Hinder- och störningskonsekvensen som uppstår som samverkan av dessa projekt samt den tilltagande kollisionsrisken med vindkraftverken blir tämligen omfattande i flyttstråken som går nära kusten.

I bedömningarna har man granskat hur viktiga fågelområden (IBA, FINIBA, MAALI) ligger i förhållande till projektets läge och konsekvenserna har konstaterats vara som mest ringa i och med kollisions- och hinderkonsekvenserna. Kontaktmyndigheten påpekar att de aktuella områdena utgör en viktig del av de rastområden där flyttande fåglar samlas och betydelsen av deras läge i projektets influensområde inte har bedömts när det gäller antalet flyttande fåglar som flyger genom området. Detta är en brist när man ska identifiera projektets helhetskonsekvenser för naturvärdena och fågelbeståndet.

5.4 Konsekvenserna för direktivarter

Måttliga negativa konsekvenser har bedömts riktas mot stora rovdjur, eftersom projektområdet konstateras vara en viktig livsmiljö för stora rovdjur. Kontaktmyndigheten konstaterar att när det gäller stora rovdjur, har konsekvenserna för björn och lodjur inte noggrannare bedömts och motiverats, vilket beror på materialet som bedömningen grundar sig på är av bristande kvalitet. I bedömningen tas det inte tydligt ställning till om byggandet av projektet orsakar åtgärder som är i strid med 78 § i naturvårdslagen på föröknings- eller rastplatser för björn eller lodjur och därför ska saken avgöras i den fortsatta planeringen av projektet.

Åkergroda, utter, flygekorre, fladdermöss

Konsekvenserna av vindkraftsprojektet bedöms vara av liten betydelse för åkergroda. Åkergrödor och deras mest potentiella livsmiljöer har utretts under en natt på området som planeras för vindkraft, men utredningar om åkergroda fattas på projektets elöverföringsrutter. I utredningarna har man lokaliserat en föröknings- och rastplats för åkergroda cirka 450 meter från de närmaste vindkraftsverken och cirka 50 meter från vägavsnittet som ska förbättras. På basis av bedömningen anses inga direkta konsekvenser uppstå för åkergroda. Kontaktmyndigheten påpekar att utredningarna om arten är bristfälliga med beaktande av avståndet till vägavsnittet som ska förbättras och de möjliga förändringarna i vattenbalansen som påverkar livsmiljön. Dessutom är rapporteringen av utredningarna över åkergroda i den mån bristfällig att det inte är möjligt att ta ställning till om utredningen är täckande eller tillförlitlig. Kontaktmyndigheten anser att åkergrodans föröknings- och rastplatser ska tas i beaktande i planerings- och byggskedet på så sätt att vattenbalansen i området inte försämras varken i fråga om kvantitet eller kvalitet.

I samband med naturutredningarna observerades inga tecken på att utter skulle förekomma i vindkraftsproduktionsområdet. På basis av intervjuer med jaktföreningar och kontaktpersoner för stora rovdjur förekommer det dock utter årligen i projektområdet. Observationerna har gjorts i projektområdets norra och södra delar, och uttern använder sig eventuellt av de strömmande vattnen i området för att söka föda och som förbindelseled. Kontaktmyndigheten påpekar att utredningar om utter i allmänhet görs genom att kartera spår och spillning i snön på vårvintern, då det är lättare att fastställa hur arten använder sig av reviret. De rutter som gjorts för att kartera skogshönsfåglar under snötiden sträcker sig inte på basis av kartorna till de

strömvattenområden som lämpar sig för uttern i projektområdets norra del. Utredningarna om häckande fåglar i sin tur är sena för att observera spår i snön. Därmed anser kontaktmyndigheten att det finns osäkerhet i bedömningen.

Projektet bedöms ha högst små skadliga eller inga konsekvenser för flygekorre. Elöverföringsalternativen bedöms inte ha några skadliga konsekvenser för flygekorre. Kontaktmyndigheten konstaterar att utredningen som gäller flygekorre har gjorts vid en sen tidpunkt och det har inte fastställts att utredningarna har gjorts på de identifierade potentiella områdena. Därför kan man inte försäkra sig om nuläget och placeringen av alla potentiella livsmiljöer för arten i projektområdet. Kontaktmyndigheten konstaterar att på basis av utredningen som gjorts är det inte möjligt att utesluta att det kan uppstå större negativa konsekvenser än vad som bedömts för artens föröknings- och rastplatser.

Kontaktmyndigheten anser att en särskild brist gällande direktivarter är att bristerna i hur utredningarna har inriktats, hur de förlagts tidsmässigt och att utredningar fattas på elöverföringsrutten. Kontaktmyndigheten påpekar att bedömningen av alla ovan nämnda direktivarter inkluderar osäkerhet både i området för vindkraftsproduktion och i elöverföringsrutterna för projektet. Även för elöverföringsrutten med jordkabel måste det vara möjligt att försäkra sig om förverkligandet av den inte leder till försämring av livsmiljöerna för direktivarter. Nu kan man inte ännu på basis av projektets utredningar utesluta att projektet skulle ha konsekvenser i strid med 78 § i naturvårdslagen när det gäller fladdermöss. Kontaktmyndigheten konstaterar dessutom att det är svårt att konstatera riktigheten av konsekvensbedömningen som gäller elöverföringen, vilket beror att det inte är helt säkert hur den i praktiken kommer att förverkligas vid Bjurbäcken.

5.5 Sammandrag över utlåtandena om Naturabedömningarna

Tillstånds- och tillsynsverket som naturskyddsmyndighet och Forststyrelsen som förvaltare av Naturaområden och som den myndighet som ansvarar för planeringen av skötseln och användningen av statens naturskyddsområden och områden som reserverade för skydd har gett sina utlåtanden om Naturabedömningarna. Slutledningarna i utlåtandena framförs nedan. De offentliga versionerna av utlåtandena i fråga finns i sin helhet som bilaga 1 och 2 till denna motiverade slutsats.

Degermossen (FI0800019, SAC)

Tillstånds- och tillsynsverket konstaterar att på basis av Naturabedömningen kan man utesluta Poikel vindkraftsprojekts betydande försämrande konsekvenser för naturtyperna som utgör skyddsgrunden för Naturaområdet Degermossen. Projektet äventyrar inte Naturaområdets orördhet.

Forststyrelsen anser att projektet ensamt eller tillsammans med andra projekt sannolikt inte har några betydande konsekvenser för naturtyperna som ligger till grund för skyddet av Naturaområdet Degermossen. Det eventuella byggandet av kraftverk S2 och istandsättningen av servicevägen dit ska dock genomföras på så sätt att byggnadsarbetet inte försämrar vattenhushållningen i myrområdena som gränsar till

Naturaområdet. I den fortsatta planeringen av projektet ska man överväga att flytta det aktuella kraftverket så att det är placerat längre bort från myrområdet i Lövismossen.

Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA)

Tillstånds- och tillsynsverket konstaterar att på basis av Naturabedömningen kan man utesluta betydande konsekvenser för naturtyperna som utgör skyddsgrund för Naturaområdet Kackurmossen i fråga om de båda alternativen för genomförande av Poikel vindkraftsprojekt.

Naturabedömningen har inte gjorts korrekt för varkendera projektalternativet när det gäller bedömning av projektets konsekvenser eller sammantagna konsekvenser för fåglar och arter enligt habitatdirektivets bilaga II och på basis av bedömningen är det inte möjligt att utesluta betydande konsekvenser för måsfåglar, trana, svan, smålom, hökfåglar, havsörn, fiskgjuse, flygekorre och utter. Bedömningen ska kompletteras.

Forststyrelsen anser att Naturabedömningen av Kackurmossen har genomförts enligt principerna i naturvårdslagen och i bedömningen granskas de naturtyper och arter som utgör skyddsgrund för Naturaområdet Kackurmossen. När det gäller bedömningen av fågelbeståndet föreligger det emellertid osäkerhet, eftersom Naturabedömningen inte detaljerat beskriver nuläget för fågelbeståndet i Naturaområdet eller hur de olika arterna beter sig när det gäller att flyga ut och söka föda.

Forststyrelsen anser att avståndet mellan Poikel projektområde och Naturaområdet Kackurmossen lindrar projektets konsekvenser och att projektet sannolikt inte orsakar betydande konsekvenser för områdets naturtyper eller arter enligt habitatdirektivets bilaga II. När det gäller fåglar som utgör skyddsgrund för området riktas projektets konsekvenser främst till arter som rör sig över ett stort område (bland annat stora rovfåglar samt måsar och lommar) och delvis flyttfåglar som samlas i området, vars flyttstråk projektet kan påverka. Forststyrelsen anser att projektet i bedömningen inte (ensamt) har betydande konsekvenser för fågelarterna som utgör skyddsgrund för Naturaområdet. Projektets sammantagna konsekvenser kan dock för vissa arter (bl.a. en sekretessbelagd art) bli betydande om alla projekt som granskats i bedömningen av de sammantagna konsekvenserna förverkligas. Utöver vindkraftsprojekten planeras flera kraftledningsprojekt i närheten av Naturaområdet och samverkningarna av dessa för skyddsgrunderna (särskilt fågelbeståndet) för Naturaområdet Kackurmossen har inte beaktats i Naturabedömningen.

Forststyrelsen anser att Naturabedömningen ska kompletteras för att utesluta betydande sammantagna konsekvenser. Kompletteringen ska göras särskilt för arter som rör sig på ett stort område (bl.a. sekretessbelagda rovfåglar) samt för samverkningarna som riktas mot flyttande fåglar. I kompletteringen ska man framföra planeringsläget för vindkraftsprojekten som planeras i området samt hur samverkningarna lindras genom detaljerad planering av avgränsningarna för vindkraftsområden, kraftverksplatser och kraftledningsrutter.

Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)

När det gäller naturtyper, arter enligt habitatdirektivets bilaga II och häckande fåglar i Naturaområdet utöver havsörnen, vilka utgör skyddsgrund för Naturaområdet Kvarkens

skärgård, konstaterar Tillstånds- och tillsynsverket att man på basis av Naturabedömningen kan utesluta betydande konsekvenser av de respektive projektalternativen för Poikel vindkraftsprojekt.

Bedömningen av konsekvenser och sammantagna konsekvenser för havsörnen och rastande fågelarter som utgör skyddsgrund kan inte anses vara gjord på tillbörligt sätt. Därmed ger Naturabedömningen inte förutsättningar för att utesluta betydande försämrande konsekvenser. Naturabedömningen ska kompletteras i fråga om konsekvenserna för havsörn och rastande fåglarter som utgör skyddsgrund samt när det gäller lindringsåtgärder för betydande konsekvenser och uppföljningsprogram.

Forststyrelsen anser att projektet ensamt eller tillsammans med andra projekt sannolikt inte har några betydande konsekvenser för naturtyperna som ligger till grund för skyddet av Naturaområdet Kvarkens skärgård. Enligt det som framförs i Naturabedömningen anser Forststyrelsen att projektet sannolikt inte har betydande konsekvenser som riktas mot fågelbeståndet som utgör skyddsgrund för området, eftersom det planerade vindkraftsprojektet är tämligen litet och det ligger på fastlandet långt från fåglarnas häckningsområden i Naturaområdet Kvarkens skärgård. Forststyrelsen sammanfaller dock med det som konstateras i Naturabedömningen om att projektets sammantagna konsekvenser särskilt för den sekretessbelagda arten kan bli betydande om alla projekt som framförs i Naturabedömningen förverkligas. I Naturabedömningen beskrivs inte de sammantagna konsekvenserna i detalj och i bedömningsbeskrivningen framförs det inga åtgärder för att lindra dem.

5.6 Konsekvenser för ytvattnen och fiskbeståndet

Konsekvenserna för ytvattnen har bedömts vara små negativa och uppstå endast under tiden då projektet byggs då det uppstår sedimentbelastning i diken i området och vattendragen nedströms. Åtgärderna i projektområdet bedöms inte försämra fiskbeståndet eller fiskets status i de huvudsakliga utloppen. Elöverföringsalternativet SVEB bedöms ha måttliga konsekvenser för ytvattnen på grund av den stora sannolikheten för att det förekommer sura sulfatjordar.

Kontaktmyndigheten konstaterar att i bedömningsbeskrivningen har man inte bedömt projektets dikningsbehov. Marken har konstaterats vara torvhaltig och det kan vara nödvändigt att byta massor och fylla ut. Konsekvenserna av dikningar, särskilt på torvmarker, begränsas inte enbart till byggtiden, utan kan sträcka sig till och med årtionden in i framtiden medan torven bryts ned i sakta mak. Utöver sedimentbelastningen orsakar dikningarna bl.a. närings-, humus- och järnbelastning, vilket försämrar status i vattendragen nedströms. Dessutom gör dikningen att grundvattenytorna sjunker, vilket leder till att jordmånen oxideras djupare än tidigare. Detta får torven och underliggande jordlager att torka, vilket gör att torven långsamt bryts ned och dessutom leder det till att surhet och tungmetaller från sura sulfatjordar frigörs i vattnet. Kontaktmyndigheten anser därför att ytvattenkonsekvensernas varaktighet i bedömningsbeskrivningen sannolikt har underskattats.

Vindkraftsplatserna har föreslagits mycket nära Poikeldiket. Kontaktmyndigheten konstaterar att det i den noggrannare planeringen av projektet är skäl att beakta att

vindkraftverkens byggplatser inte ska placeras i den omedelbara närheten av strömmande vatten.

Enligt bedömningsbeskrivningen är sannolikheten för att det förekommer sura sulfatjordar i projektområdet mycket liten. Denna felaktiga tolkning baserar sig sannolikt på förhandstolkningskartan (1: 1000 000) som presenteras på bild 10.4. I texten nämns emellertid att det på basis av kartan över den allmänna kartläggningen (1: 250 000) förekommer områden där sannolikheten för förekomsten är måttlig eller till och med stor. Också längs de båda planerade elöverföringsrutterna ligger det förutom en svartskifferförekomst även områden med stor sannolikhet för att det förekommer sura sulfatjordar. Kontaktmyndigheten konstaterar att utan tillräckliga lindringsåtgärder kan konsekvenserna som orsakas av projektet för ytvattnen vara betydande. Bekämpningen av försurningen ska vara förebyggande, eftersom det är mycket svårt att bekämpa och hantera frigjord försurning. Kontaktmyndigheten påminner om att även kortvariga försurningstoppar kan orsaka långvariga och betydande konsekvenser för vattenmiljön. På alla områden där det i projektet finns behov av grävarbeten eller att sänka grundvattennivån ska det göras en noggrannare kartläggning av förekomsten av sura sulfatjordar för att man ska kunna göra upp vederbörliga planer för att undvika försurningsproblem.

Enligt bedömningsbeskrivningen går jordkabelsträckningen under Bjurbäcken. Kontaktmyndigheten konstaterar att för att utreda behovet av tillstånd för att gå under vattendraget ska en anmälan göras till Tillstånds- och tillsynsverket, liksom även för eventuella nya dikningar, iståndsättning av nya diken eller sänkning av grundvattennivån som görs i projektet. Anmälan ska göras senast 60 dygn innan arbetet påbörjas.

5.7 Övriga miljökonsekvenser

Konsekvenser för vegetationen och värdefulla naturobjekt

I projektområdet har man identifierat tre värdefulla naturobjekt och längs elöverföringsalternativ SVEB ett värdefullt naturobjekt. Konsekvenserna av projektalternativen för den vanliga naturen och för värdefulla naturobjekt bedöms vara små. Elöverföringsrutten SVEB bedöms ha måttliga konsekvenser för värdefulla naturobjekt. Kontaktmyndigheten anser att konsekvenserna har bedömts i rätt riktning i fråga om de identifierade naturobjekten. På basis av utredningarna är det dock inte möjligt att helt utesluta förekomsten av beaktansvärda arter eller värdefulla naturobjekt i områdena som byggs. Kontaktmyndigheten konstaterar att i den fortsatta planeringen av projektet ska man se till att alla värdefulla naturobjekt bevaras i sin helhet och att det lämnas tillräckliga skyddszoner kring dem. De lindringsåtgärder som framförts för naturtyper och växtlighet ska beaktas i den fortsatta planeringen.

Konsekvenser för naturskyddsområden

Det finns inga skyddsområden i projektområdet eller i dess omedelbara närhet. På mindre än två kilometers avstånd från vindkraftsplatserna, finns det i myrområdet i Degermossen 17 privata naturskyddsområden och ett objekt inom myrskyddsprogrammet. Skyddsområdena anses ligga så pass långt från de planerade

vindkraftverken och elöverföringen att inga konsekvenser bedöms riktas mot dem. Kontaktmyndigheten sammanfaller i huvudsak med bedömningen, men påpekar att Naturabedömningar inte har gjorts för Naturaområdena Hinjärv och Närpes skärgård. Konsekvenserna som riktas mot Naturaområdena Degermossen, Kvarkens skärgård och Kackurmossen behandlas i kapitel 5.5 i den motiverade slutsatsen.

Varg

Projektet och dess elöverföringsalternativ ligger i vargreviret i Korsnäs och det har gjorts flera vargobservationer i projektområdet. Konsekvenserna för vargen har bedömts vara små och motiveringen är att vargens föröknings- och rastplats framförs ligga på över 10 kilometers avstånd från projektet. I bedömningarna konstateras dock att särskilt under byggnadstiden kan vargar fördrivas från området som byggs, vilket begränsar användningen av de delar av reviret som ligger i projektområdet. Om alla projekt förverkligas i sin helhet har de sammantagna konsekvenserna som riktas mot vargreviret enligt försiktighetsprincipen bedömts vara stora, särskilt om kärnområdet av vargreviret går förlorat och det inte blir kvar något lugnt område som lämpar sig som kärnrevir för vargarna. Projektet bedöms inte ha avsevärd betydelse för hur de sammantagna konsekvenserna bildas eftersom det ligger långt från kärnreviret. Kontaktmyndigheten konstaterar att då de nämnda sammantagna konsekvenserna beaktas, kan konsekvenserna för vargreviret i Korsnäs bli betydande.

6 Planer och tillstånd som förutsätts för projektet samt beaktande av bedömningen i tillståndsförfarandet och tillståndet

6.1 Planer och tillstånd som förutsätts för projektet

Tillstånd för specialtransporter, anslutningar och arbetstillstånd samt placeringstillstånd för ledningar och kablar söks hos Livskraftscentralen i Inre Finland. Livskraftscentralen i Österbotten behandlar ansökningar om anslutningstillstånd för riks-, stam- och livligt trafikerade regionvägar. När det gäller permanenta förändringar på landsvägar ska ett avtal om planering och genomförande göras med trafikavdelningen vid Livskraftscentralen i Södra Österbotten.

Försvarsmakten påpekar i sitt utlåtande att inget nytt utlåtande har begärts från Försvarsmakten om projektets godtagbarhet efter att förändringar gjorts i placeringen av vindkraftverken. Försvarsmakten påminner om att den projektansvariga bör få ett nytt utlåtande från Huvudstaben om godtagbarhet och utredningsbehov, om antalet kraftverk som byggs i projektet är större, vindkraftverken är mer än 10 meter högre eller placeringen avviker mer än 100 meter från uppgifterna enligt utlåtandet om godkännande.

6.2 Beaktande av bedömningen i tillståndsförfarandet och tillståndet

Till ansökan om tillstånd för projektet bifogas bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats. Tillståndsmyndigheten ska säkerställa att den motiverade slutsatsen är aktuell när tillståndsärendet avgörs. Den projektansvarige kan vid behov, innan tillståndsärendet blir anhängigt, begära att kontaktmyndigheten framför sin syn på om den motiverade slutsatsen fortfarande är aktuell. Man kan bli tvungen att

granska behovet av uppdatering till exempel om projektet har ändrats eller om det har förflutit lång tid sedan bedömningen gjordes.

Tillståndsmyndigheten får inte bevilja tillstånd för genomförandet av projektet eller fatta något annat jämförbart beslut innan den har tillgång till konsekvensbeskrivningen och den motiverade slutsatsen. Den motiverade slutsatsen ska ingå i tillståndsbeslutet, och resultaten av hörandena om konsekvensbeskrivningen ska beaktas på behörigt sätt i beslutet. Av beslutet ska det framgå hur konsekvensbeskrivningen och den motiverade slutsatsen har beaktats. I tillståndslagstiftningen finns dessutom mer detaljerade bestämmelser om beaktande av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

7 Inlämnande av och information om den motiverade slutsatsen

Kontaktmyndigheten skickar den motiverade slutsatsen samt kopior av de utlåtanden och åsikter som inkommit om konsekvensbeskrivningen till den projektansvarige.

Den motiverade slutsatsen delges de myndigheter som behandlar projektet, kommunerna inom influensområdet, landskapsförbundet och andra berörda myndigheter.

Den motiverade slutsatsen delges genom offentlig kungörelse i enlighet med 23 § i MKB-lagen. Dessutom finns den motiverade slutsatsen och de inkomna utlåtandena till påseende i tjänsten miljo.fi på adressen www.miljo.fi/poikelvindkraftMKB.

8 Prestationsavgift, fastställande av den och möjlighet att överklaga avgiften

Prestationsavgiften är 11 400 euro.

Den avgift som tas ut för kontaktmyndighetens motiverade slutsats har fastställts utifrån den arbetsmängd som projektet krävt (14–23 dagsverken). Avgiften fastställs på basis av förordningen om närings-, trafik- och miljöcentralens avgifter (ärendet gjorts anhängigt år 2025).

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen kan begära omprövning hos Tillstånds- och tillsynsverket inom sex månader från dagen då denna motiverade slutsats gavs.

9 Tillämpade bestämmelser

- Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 19 och 23 §
- Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 4 §
- Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §
- Statsrådets förordning (794/2024) om närings-, trafik- och miljöcentralernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025

I utarbetandet av den motiverade slutsatsen har deltagit följande sakkunniga vid Tillstånds- och tillsynsverkets miljöavdelning: Jussi Telaranta, Anniina Aaltonen, Pia Vesisenaho och Päivi Karhunen.

Detta dokument har godkänts i verkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Isla Hämäläinen och avgjorts av överinspektör Minna Takalo.

Bilagor

Bilaga 1 Tillstånds- och tillsynsverket, utlåtande enligt 35 § i naturvårdslagen, Poikel vindkraftsprojekt, Poikel Vindkraft Ab/Oy, Naturaområdena Degermossen (FI0800019, SAC), Kvarkens skärgård (FI800130, SAC/SPA) och Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA), Korsnäs

Bilaga 2 Forststyrelsens utlåtande om bedömning enligt 35 § i naturvårdslagen om Poikel vindkraftsprojekts konsekvenser för Naturaområdena Degermossen, Kackurmossen och Kvarkens skärgård.

Bilaga 3 Anvisning om begäran om omprövning av avgiften

Sändlista

Poikel Vindkraft Ab/Oy
FCG Rakennettu Ympäristö Oy
Korsnäs kommun

För kännedom

De som lämnat utlåtande (elektroniskt)

Tillstånds- och tillsynsverket

Postadress: PL 20, 13035 LVV

Telefonväxel: 0295 254 000

registratur@lvv.fi | lvv.fi